

Oppfølging av strategikonferansen 2026 for arbeidet med HØP 2027-2030

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	

Rådmannens innstilling

1. De foreslåtte innsparingstiltak for sentraladministrasjonen og teknisk sektor tas videre i arbeidet med budsjettet for 2027.
2. Rådmannen legger frem en sak som belyser organiseringen av de politiske utvalgene, og foreslår endringer som kan føre til mer effektiv ressursbruk og innsparinger.
3. Det utarbeides forslag til omstillings- og innsparingstiltak også i kultur – og oppvekstsektoren og i helse – og omsorgssektoren til den kommende økonomiplanen.
4. Rådmannen starter opp et arbeid med å utrede styrkinger av ulike fagmiljøer gjennom sammenslåing av tjenester der dette er mer ressursbesparende som for eksempel Hol brann og redning og Hallingdal brann og redning/Ringerike brann og redning.
5. Investeringsplanen rulleres i kommende økonomiplan med fokus på økonomisk bæreevne og prioritering av de viktigste tiltakene.

Saken avgjøres av

Formannskapet.

Vedlegg

Saksopplysninger

Formålet med å fremme denne saken for politisk behandling er at politikerne skal kunne sette retning for økonomiarbeidet frem til fremlegging av HØP høsten 2026.

Det er ønskelig med en tydelig politisk avklaring av hva som skal jobbes videre med i budsjettet for 2027 og handlingsprogram med økonomiplan 2027-2030.

På strategikonferansen den 28. april ble det presentert svar eller forslag på fire verbalpunkter som var vedtatt i Handlingsprogram og økonomiplan 2026-2029. To av punktene var forslag av tiltak for nedtrekk av utgiftsrammen for sentraladministrasjonen (punkt 8) og i teknisk sektor (punkt 27). På konferansen ble det foreslått konkrete innsparingstiltak i begge sektorer som var basert på kommunens kostnadsnivå i ulike tjenester innenfor de to sektorene, og det ble drøftet kort i plenum.

På konferansen ble det også belyst hvilke vurderinger som må gjøres ved konkurranseutsetting av tjenester, særlig innen teknisk sektor og merkantile tjenester. Alle vedtakspunktene ble belyst på strategikonferansen og presentasjonen er vedlagt.

På strategikonferansen ble det også satt søkelys på 10 råd for en bærekraftig kommuneøkonomi/strategier for økonomisk og miljømessig ansvarlighet, gjengitt av Håvard Moe i KS. Grunnen til at dette er viktig nå er at kommuner må håndtere økte forventninger, strammere økonomi, og strukturelle endringer i befolkningen. Økonomisk bærekraft må ses i sammenheng med samfunnsutvikling og ressursbruk for innbyggernytte.

Kostradata for tjenestene i kommunen viser at det er større utgifter på de fleste tjenesteområder. Innen skole og barnehage er det større utgifter pr. tjenestemottaker enn egen Kostragruppe 3 og landsgjennomsnitt, selv om andelen av driftsutgiftene til disse tjenestene er på samme nivå. For pleie – og omsorgstjenestene er utgiftsnivået om lag 28 % større enn landsgjennomsnittet selv om andel tjenestemottakere er lavere. Det viser at det

leveres gode, men dyre tjenester til den enkelte bruker, og tjenestene har høyere utgiftsnivå sannsynligvis grunnet lange avstander og flere lokasjoner i en utstrakt kommune som Hol. Det er satt i gang et prosjekt for organisering av helse – og omsorgsbygg med mål om mer optimal ressursutnyttelse.

Det er flere investeringsplaner i inneværende økonomiplan som er svært kostnadskrevenne, og det ble belyst hvordan investeringskostnadene vil påvirke låneopptak, avdrags – og rentekostnader. Det er behov for å vurdere investeringsplanene over en lengre horisont og skaleringen av disse. Samtidig er det økende krav og forventninger fra myndigheter og innbyggere som skal oppfylles.

Forhold til overordnet plan

Handlingsprogram og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026.

Økonomiske konsekvenser

Det er behov for å avklare om de presenterte innsparingstiltak for sentraladministrasjonen og teknisk sektor kan innarbeides i kommende års budsjett og økonomiplan. Det bør vurderes om det kan innarbeides konkrete, nye eller tidligere foreslåtte innsparingstiltak også i kultur – og oppvekstsektoren og i helse – og omsorgssektoren til den kommende økonomiplanen. Det er videre behov for å vurdere endringer i investeringsplanene i inneværende økonomiplanperiode i forhold til økonomisk bæreevne grunnet høyere lånerente, og ressursbruk av personell.

Vurdering

Hol kommune er en høyinntektskommune dersom man tar hensyn til konsesjonskraftinntekter, eiendomsskatt og skatteinngang. Inntektskildene er imidlertid sårbare for kraftpriser og sentrale politiske føringer, og kommunen må være i stand til å være omstillingsdyktig fremover. Samtidig er det store forventninger om tjenesteyting fra kommunen, og det kan forventes en stadig eldre befolkning. Det er helt nødvendig å gjøre vurderinger av alternative måter å organisere og tilby tjenester på. Det vil være

formålstjenlig og arbeidsbesparende om vi allerede nå kan starte prioriteringen av tiltak som skal innarbeides i budsjett og økonomiplan, og at tiltakene er omforente mellom administrasjonen og politisk side.

Det ligger til de folkevalgte å sette retningen for det videre økonomiarbeidet.